

skulde være nødvendigt at gaa ind paa den Opsfattelse, som de Herrer den Gang vilde gjøre gjældende. I Øvrigt glædede det mig igaar, af det ærede Medlems Foredrag at høre, at han virkelig havde faaet Diet op for, at det netop, for at bevare Landets Selvstændighed er nødvendigt at komme ind paa Forsvarsspørgsmaalet. Jeg tvivler heller ikke paa, at hærten det ærede Medlem eller Flertallet i Aar som i Fjor ville sige, at de rent affe fra Forsvarssagens Realitet, og negte eller bevilge til dette Diemed, efter som man synes om et Ministerium eller ikke. — Hvad jeg begjærede Ørdet for, er i Øvrigt en Specialitet, hvorpaa jeg vilde henlede Udvalgets og den ærede Indenrigsministers Opmærksomhed. § 27 II. c. findes der opført: „Lilskud til de i Lov af 23de Mai 1873 og 31te Marts 1874 omhandlede Sidebaner til de jydsk-fynske Jernbaner“. Der henvises altsaa der til de to nævnte Love, hvorefter der kan bevilges 40,000 Rd. pr. Mil til forskellige private Sidebaner; men i Anmærkningerne tales der, som om det Beløb, her bliver Tale om, skulde være hele det Lilskud, som Staten skulde udrede, og ved Beregningen af den Trediedel, der ligeledes omtales i Loven af 1873, tages der ikke Hensyn til det ydeligere Lilskud, som Staten isølge disse Love kan gjøre, nemlig Lilskudet til Expropriation. Seg ser ganske vist, at der er taget Hensyn til dette Lilskud til Expropriationen ved den foregaaende Underkonto II. b.; men det er vistnok korrektere, og det kunde tjene til at fjerne en Misforstaaelse, som jeg synes den ærede Indenrigsminister gjør sig skyldig i med Hensyn til denne Lovs Forstaaelse, naar det hed, at den Trediedel, som kan bevilges i hvert af de kommende Finantsaar, skal beregnes ikke alene af disse 40,000 Rd. pr. Mil, som i Følge Anmærkningerne ville udgjøre i Alt 1,920,000 Kr., men tillige af det samlede Beløb, der kan tilskydes af Staten. Disse to Beløb staa i saa nær Forbindelse med hinanden, at det ikke kan være hensigtsmæssigt at opføre dem under forskellige Konti, navnlig ikke under en Konto, der lyder saaledes: „Lil Erstatning for Tab og Skade ved Jernbane- og Havneanlægene i Sjælland og Fyn“, hvor man ikke kan se, om der ogsaa er Tale om Expropriationstilskud til de private Sidebaner.

Maaske maa det være mig tilladt endnu, da jeg har Ørdet, at gjøre et Par Bemærkninger af mere almindelig Natur. Det er en Selvfølge, at de, der ikke have kunnet følge Flertallet i de foregaaende Aar, maa stille sig med al mulig Smødelommen og Velvillie over for det nuværende Ministerium. Naar jeg derfor vil tillade mig at fremhæve et Par Punkter, hvor jeg tror, at der fra Ministeriets Side ikke er grebet det Rette i det forelagte Finantslovsforslag, sler det kun i det Haab, at der er Punkter, hvori der kan opnaas Overenskomst mellem Ministeriet og Thinget. Hvad angaar et

Punkt, som allerede har været omtalt her, nemlig Forholdet mellem Universitetet og Kommunitetet, da har det forundret mig, at den ærede Kultusminister efter paa en meget klar overbevisende Maade i Anmærkningerne at have godtgjort, at det Understud, Universitetet har, bør dækkes af Staten, at Staten skylder at skyde til, hvad Universitetet mangler, for af Renterne af sin egen Formue at kunne bære sig selv, er kommen til den Konklusion af de nævnte Premisser, at Understudet skal dækkes af Kommunitetet. Nu hørte jeg ganske vist, at den ærede Minister bemærkede, at der ingen Grund var til at tage af Statteydernes Lomme, naar maa have Dverksud af Kommunitetet. Dette er imidlertid en Betragtning, som er i Strid med hele den Opsfattelse af de separate Fonds Karakter, som ogsaa er gjort gjældende fra Regjeringens Side. Principet har været i Almindelighed — jeg siger ikke specielt med Hensyn til Kommunitetet, thi der har man taget Dverksudet — at bevare de separate Fonds intakte, saa at hvad der maatte være at tilskyde til det ene eller det andet, bør tages af Statskassen; ellers komme vi ind paa det Princip, som det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) vil gjøre gjældende, at vi snarest muligt skulle se at opgive de separate Fonds, for at de kunne komme ind i Statskassen. Mig forekommer det ubehøvet at dække Universitetets Understud af Kommunitetet, da Kommunitetet er bestemt til den almindelige Undervisnings Fremme, og vi der have et Fond, som der kan tages af, og som der vistnok, naar man overhovedet skal drøfte, hvorledes Dverksudet skal bruges, vil være god Brug for. At Universitetet har Underbalance, tror jeg er en Sag for sig, som ikke vedkommer de Formaal, Kommunitetet har til Diemed at virke for. Seg vil anse det for heldigere, at man bevarer Kommunitetet og kommer ind paa en Diskussion og Undersøgelse af, hvorledes dets Dverksud skal anvendes. Man maa dække Understudet ved Universitetet af de almindelige Statsindtægter, og det har undret mig saa meget mere, at den ærede Kultusminister ikke er kommen ind derpaa, som det i Fjor fra Flertallets Side blev udtalt, at, naar Universitetets Understud skulde dækkes, var det langt rimeligere at tage Midlerne dertil af Statsindtægterne. Der er altsaa fra Flertallets Side udtrykkelig givet Anvisning paa at dække Understudet af de almindelige Statsindtægter, og efter de Udtalelser, vi have hørt, navnlig af det ærede Medlem for Beile Amts 2den Valgkreds (Berg), tvivler jeg ikke paa, at der kan opnaas Enighed om at anvende Kommunitetets Dverksud paa en Maade, der vil være frugtbringende for den almindelige Undervisning i Danmark. — I Modsetning til tidligere Talere, som ikke have været tilfredsstillede ved den Arbejdskommission, som nu paatænkes nedsat, maa jeg udtale, at jeg finder, at det er en overmaade heldig Maade, hvorpaa den ærede Indenrigsminister